

Bogdán István
Régi magyar mesterségek

TARTALOM, BEVEZETŐ

Tartalom

Bevezető

1. A fehér mesterség
2. A tűz és vas ura
3. "Úgy megrótt a fáját..."
4. "Még az üveghegyen is túl..."
5. A betűk mestere
6. "Piros csizmám nyomát..."
7. "Magos Déva várát..."
8. Gerencserek mestersége
9. "Három szabó legények..."
10. "Ki süt nekem lágy kenyeret..."
11. A zárok atyja
12. "Óh kerek világ kerek asztala..."
13. A 200 éves gabona regénye
14. "Mint ha pásztortűz ég..."
15. "Ej, haj gyöngyvirág..."
16. "Hej, halászok, halászok..."
17. "Vadat űzni feljövénnek..."
18. A bárd mestere
19. "Ó, lámpafény, oly szép vagy"
20. "A régi kutat elnézni csendbe..."
21. "Ha vize van, bort iszik..."
22. "S a szövőgyárak ablakán..."
23. "Ki viszi... levelem..."
24. Kocsira ládát
25. Szabad a vásár
26. Nemesfémek mívесе
27. "Mit sütsz, kis szűcs?"
28. "Az idő rostájában"
29. "Figaro itt, Figaro ott..."
30. A vörös kakas szelídítése
31. "De vajon ki zörget"
32. "Lukas a kalapom teteje..."
33. "Egy kis cigaretta..."
34. "Gombház, ha leszakad..."

- 35. Egy korsó világos
- 36. "Jó szerencsét!"
- 37. "Lesz még szőlő, lágy kenyér"
- 38. Mesterségjelvények, cégérek
- 39. "Gaudeamus igitur..."

Források

Bevezető

A Magyar Rádióban elhangzott ismeretterjesztő előadásaimból a magyar ipar és gazdaság múltját, a régi foglalkozások, céhes mesterségek történetét, a kézművesek évszázados mindennapját megelevenítő mintegy negyven előadás szövege jut az Olvasóhoz e kötetben. A sorrend az előadások elkészítésének, illetve elhangzásának időrendjét követi.

Célom az volt, hogy a gépekhez, szupertechnikához szokott, az űrhajók korszakában élő embert néhány percre megállítsam, és visszamutassak a megtett útra, felidézve az ősök, a homo faber: a technikai ember életét a kézműves és gyalogjáró időszakban; egyúttal közvetve megmutassam azt is, hogy a magyar történelem nem csupán a hadakozások és politikai harcok sorozata. Sok mindent rejt a múltunk, van mit emlékezetbe idézni. Így a munka történetét is. - Nem szándékoztam a múltat eszményíteni, de figyelmeztetni igen: ne becsüljük le, a múltat! Akkor is értelmes emberek éltek, és az adott lehetőségekhez képest elvégezték feladataikat, olyannyira, hogy munkájuk eredményeire épülhetett fel jelenünk. Ne bízzuk el magunkat, mert a jelen diadalait a holnap hamar túlszárnyalja, és éppúgy a múlt tárházába küldi, mint a ma a tegnapi sikereit! A fejlődés minden mozzanata értékes a fejlődés egészében.

Az előadások - s így e kötet - lényegében műszaktörténet. E téma természete az, hogy "száraz", a műfaj természete viszont azt kívánta, hogy "színes" legyen az összeállítás, amellet, hogy megszabott és nagyon szűkre szabott terjedelmű. E három tényező határozta meg tehát a "mit" és a "hogyan" A tartalom és a stílus összehangolásakor a népszerűsítő ismeretterjesztésnek sajátos formáját kellett kialakítani, és az a szándékom, hogy egy-egy téma történetének egészét bemutassam, nem könnyebbítette meg az ugartörést. E műfajalakító munkánál sokat segített Kerekes István, ezen előadássorozat rádiószerkesztője - hálásan köszönöm fáradozását.

E szöveget a jelen közreadásnál nem bővítettem ki az annak idején a kötött terjedelem miatt az összeállításokból kihagyott anyaggal. A kevés mindig több mint a sok, és e kötet célja ugyanaz, mint az előadásoké: a népszerűsítő ismeretterjesztés.

Szükségese nek tartottam azonban azt, hogy megadjam az egy-egy témára vonatkozó fontosabb levéltári és könyvtári forrásokat, kivéve a szövegben hivatkozott szépirodalmi idézetekét. E források segítségével az érdeklődő a nem közölt részletkérdéseket is tanulmányozhatja. Az adott lehetőségek szerint ábrákkal igyekeztem szemléltetőbbé tenni a kötetet.

Végezetül: köszönet illeti a Kiadót, hogy az előadások szövegét közreadta, és így - mivel verba

volant, scripta manent - e témakört szélesebb körben ismertetheti, s ezzel a Rádió munkáját befejezi.

A szerző

<http://mektukor.oszk.hu/05100/05134/index.phtml#>